

MÅ OMSTILLE OSS: – Baksmellen kommer. Vi har bygd i 150 år. Nå må vi leve mer i pakt med naturen, sier Gøran Carstedt. Han mener alle må omstille seg, fra store bedrifter, lokalsamfunn og familier.

Leder folk fra grønn jul

– Det er dyrt å kvitte seg med oljeavhengigheten, men alternativet er enda dyrere, sier Gøran Carstedt. Han mener vi må tenke helt annerledes for å redde jorda.

Håkon Okkenhaug og Johan Arnt Nesgård (foto)
hokken@t-a.no / Tlf. 93 20 22 20

Gøran Carstedt er helt i front i internasjonalt miljølederskap. Han er styreleder i «The Natural Step», og jobber for Clinton Climate initiative. Gjennom 20 år har han vært internasjonal leder i Volvo og Ikea. Nå mener han menneskene må gjøre noe annet enn å forbruke og kaste.

– Vi er nå 6,9 milliarder på jorda. I dagens industrielle tenking har vi kontroll på den. Men

det nye samfunnet vi må skape er grenseløst, digitalt, brutalt og er langt mer komplekst enn dagens, sier han.

Reisende i inspirasjon

Carstedt reiser verden rundt for å inspirere folk til å skape samfunnsendringer. Han mener vi ikke kan se i samme retning som vi har gjort så langt.

– Framtida er det vi som må skape. Vi må ha ned energibruken. Allerede nå ser vi nye produkter som utvikles som bruker langt mindre energi. Det er framtida, sier han.

Los Angeles har nylig skiftet ut all vegbelysning og erstattet lampene med LED-lys. Energiforbruket gikk ned med 90 prosent.

– I andre byer sier de at slikt er umulig. Da viser jeg til at også Istanbul klarte det for to år siden. Eksemplets makt er stor,

sier han.

Store internasjonale konsern satser nå på å redusere sitt CO₂-avtrykk.

Den gigantiske amerikanske kjøpesenterkjeden Walmart har som mål å lage mer miljøvennlige produkter og ikke produsere avfall.

– Walmart legger ut informasjon om hvordan de gjør det på internett. De mener det ikke hjelper miljøet hvis bare de gjør slike endringer, sier Carstedt. Han mener de som ikke tar dette på alvor vil havne i bakleksa.

Det hele handler om å tenke kretsløp der ressurser skal brukes om og om igjen.

– Det er slik naturen virker. Der har du ikke avfall, bare nye ressurser, sier Carstedt.

Unik mulighet

Svensken er litt misunnelig på

Norge og oljeformuen. Men samtidig er han skuffet over hvordan Norge har prøvd å løse klimagassproblemene.

– Norge klarer ikke å oppfylle Kyoto-avtalen på egen kjøp, men kjøper seg fri. På den måten unngår man å omstille samfunnet til en ny virkelighet, sier han.

Vi er innom biodiesellavgift og høyhastighetstog. Den svenske industrilederen mener avgiftsregimet må være forutsigbart for å få bedrifter til å satse. Høyhastighetstog mellom de store byene mener han er en løsning for å redusere klimagassutslippene. Gøran Carstedt mener Norge har en unik mulighet til å bruke oljeformuen på å bygge framtida.

– Uten oljen ville Norge også satset mye mer på energiøkonomisering, vindkraft og bølgekraft.

Det er ikke lederskap å følge samme kurs inn i framtida.

Gøran Carstedt

FAKTA

Gøran Carstedt

- Styreleder i The Natural Step international.
- Tidligere direktør i Clinton Climate Initiative.
- har vært leder i Volvo i 16 år og Ikea i 7 år i land som Sverige, USA og Frankrike.
- Styreleder i flere store selskaper.

Langtidsvarsel: Trøndelag nær fritt for snø i 2100

I år 2100 vil Trøndelag ha mellom 80 og 100 færre snødøgn enn i dag. Lakseoppdrett må flytte nordover.

Forskere fra hele landet jobber nå med å kartlegge konsekvensene av klimaendringene. Til våren skal resultatet legges fram i ei stortingsmelding. I Trøndelag vil det gi flere utslag.

– Vi regner med at vekstsesongen blir en til to måneder lengre i 2075, sier Helge Drange, professor ved Universitetet i Bergen.

Men han gir ikke bøndene noen grunn til å juble for det.

– Vi vil få flere tørkeperioder på våren og sommeren på grunn av temperaturstigningen, sier han.

Et annet problem på vinteren blir mangelen på tele i jorda. Det gir større utvasking av jord og næringsstoffer. Størst usikkerhet er det på vinternebbøren.

På grunn av at temperaturen øker mellom to og fem grader vil mye av den komme som regn. Antall dager med store mengder

nedbør vil bli fordoblet. Det vil gi større sjanse for lokale stormflommer.

Sett over hele året vil det regne mellom fem og 30 prosent mer enn i dag i Trøndelag, avhengig av om endringene blir store eller små.

– Været blir villere, sier Drange. Han mener vi i Trøndelag om 100 år vil få samme fyringsbehov som i Nord-Tyskland.

Havet tar opp store deler av den økte CO₂-mengden som blir frigjort. Det fører til at havet

blir surere, rundt 0,5 på pH-skalaen.

– Det vil gi konsekvenser for havplantene. Vi vet ennå ikke på hvilken måte, sier Drange. Temperaturstigninger på 0,5 til en prosent i havet fører torskens stadig lenger nord. Om 100 år vil det ikke være lakseoppdrett sør i Norge fordi laksen ikke vil trives i så varmt vann. Lakselus blir et stadig større problem, og vil presse ut laksen til fordel for mer varmekjære oppdrettsarter, mener Drange.

MÅ HANDLE: Professor Helge Drange tror det blir lite hvit jul om 100 år.